

1

- 1702 / 1 - 94 / 95

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1994-1995 (*)

6 FEBRUARI 1995

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van
21 december 1994 houdende sociale
en diverse bepalingen teneinde
een artikel 145bis in te voegen**

**(Ingediend door de heer Duquesne,
mevrouw Stengers c.s.)**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De voorschriften van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen die betrekking hebben op de opheffing van de krijgsraden te Gent en te Luik op 1 maart 1995, hebben tot gevolg dat de leden van de griffies van die rechtbanken hun ambt niet langer kunnen uitoefenen, terwijl geen enkele wettelijke maatregel hun toekomst waarborgt.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe dat rechtsvacuüm op te vullen en neemt daartoe de tekst over van het amendement dat naar aanleiding van de bespreking van de programmawet bij de Kamer van volksvertegenwoordigers is ingediend. De minister heeft toen verklaard dat hij de verantwoording van het amendement onderschreef, maar vroeg niettemin het amendement te verwerpen teneinde de goedkeuring van de programmawet niet te vertragen.

*
* *

(*) Vierde zitting van de 48e zittingsperiode.

- 1702 / 1 - 94 / 95

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1994-1995 (*)

6 FÉVRIER 1995

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 décembre 1994
portant des dispositions sociales
et diverses en vue d'y insérer
un article 145bis**

**(Déposée par M. Duquesne,
Mme Stengers et consorts)**

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les dispositions de la loi du 21 décembre 1994 portant des dispositions sociales et diverses, relatives à la suppression des conseils de guerre de Gand et de Liège le 1er mars 1995, priveront les membres des greffes de ces juridictions de leurs fonctions, sans qu'aucune mesure légale ne garantisse leur avenir.

La présente proposition de loi vise à combler ce vide juridique et reprend le texte de l'amendement soumis à la Chambre des représentants lors de l'examen de la loi-programme. Le ministre a souscrit à la justification de l'amendement, mais il a demandé qu'on le rejette pour ne pas retarder l'adoption de la loi-programme.

*
* *

(*) Quatrième session de la 48e législature.

Wanneer deze personeelsleden in dienst worden gehouden door hen zonder benoeming naar andere rechtbanken te delegeren, komen ze in een precaire situatie terecht, aangezien ze hun betrekking te allen tijde bij gewoon ministerieel besluit kunnen verliezen. Een dergelijke delegatie mist overigens iedere rechtsgrond. De Raad van State oordeelde daarover als volgt : « De statuutregeling sluit voor hen die eraan onderworpen zijn, geenszins het recht in om in dienst gehouden te worden nadat hun dienst opgeheven is, als geen voorzieningen de gevolgen van die opheffing geregeld hebben » (Raad van State (3^e kamer), 23 november 1973).

Het is natuurlijk niet onmogelijk om die personeelsleden op 1 maart 1995 te benoemen bij de krijgsraad te Brussel, weliswaar na een dringende wijziging bij koninklijk besluit van de personeelsformatie van de griffie van die rechtbank. Maar zelfs als die wijziging tijdig zou gebeuren, moet nog de toekomst van de hoofdgriffiers worden gewaarborgd.

De formatie van een griffie kan immers niet in drie betrekkingen van hoofdgriffier voorzien; het is derhalve uitgesloten dat de hoofdgriffiers van de opgeheven rechtbanken alleen bij de krijgsraad te Brussel worden benoemd. Bijgevolg moet er een wet komen om te vermijden dat die hoofdgriffiers, wanneer ze tegen 1 maart 1995 niet in een andere betrekking van hoofdgriffier zijn benoemd, hun betrekking en hun wedde verliezen zonder dat daartegen enig rechtsmiddel openstaat. Het is echter weinig waarschijnlijk dat zij een nieuwe benoeming krijgen, hoewel ze zich al gedurende lange tijd kandidaat stellen wanneer er betrekkingen vacant zijn.

Dit voorstel wil derhalve voorkomen dat de titularissen van de afgeschafte ambten die op 1 maart 1995 niet in een andere betrekking zijn benoemd, in een precaire situatie terechtkomen. Zonder een nieuwe benoeming of wettelijke bescherming kunnen zij te allen tijde hun betrekking en hun wedde verliezen. Als dat zich voordoet, kan de Raad van State alleen het rechtsvacuüm constateren. De arbeidsrechtbank is dan weer onbevoegd om kennis te nemen van geschillen tussen de Staat en het rijkspersoneel (Cass., 13 juni 1973).

*
* *

Artikel 143, tweede lid, van de programmawet zal vrijwel nooit worden toegepast : de griffiers-hoofden van dienst, griffiers en klerken-griffiers van die krijgsraden hebben zo goed als geen kans benoemd te worden in de gewone rechtbanken, behalve indien ze bij voorrang worden benoemd, dat wil zeggen zonder voordracht door de hiërarchische overheid.

Aan de leden van die griffies moeten derhalve dezelfde waarborgen worden geboden als degene die zijn bepaald bij de vorige twee hervormingen waarbij ambten van griffier bij de rechterlijke orde werden opgeheven.

Le maintien de ce personnel en fonction par délégation, sans nomination, mettrait celui-ci dans une situation précaire, puisqu'il pourrait dès lors perdre son emploi à tout moment, par arrêté ministériel. Une telle délégation serait d'ailleurs dépourvue de base juridique. Selon le Conseil d'Etat, « le régime statutaire n'implique nullement, pour ceux qui y sont soumis, le droit d'être maintenus en fonction après la suppression de leur service, en l'absence de dispositions réglant les conséquences de cette suppression ». (Conseil d'Etat (3e chambre), 23 novembre 1973).

Sans doute n'est-il pas impossible de nommer ce personnel au conseil de guerre de Bruxelles le 1er mars 1995, pour autant qu'un arrêté royal ait d'abord modifié d'urgence le cadre du greffe de cette juridiction. Mais, même si cette opération était réalisée à temps, il resterait à garantir l'avenir des greffiers en chef.

En effet, le cadre d'un greffe ne peut comprendre trois places de greffier en chef; on ne peut donc nommer au seul conseil de guerre de Bruxelles les greffiers en chef des juridictions supprimées. Par conséquent, il est indispensable de prévoir une disposition légale empêchant que ces greffiers en chef puissent être privés d'emploi et de traitement sans possibilité de recours, s'ils n'étaient pas nommés à une autre place de greffier en chef d'ici le 1er mars 1995. Or, il est peu probable qu'ils bénéficient d'une nouvelle nomination, bien qu'ils postulent depuis longtemps lorsqu'il y a des places vacantes.

La présente proposition vise donc à ne pas laisser dans une situation précaire les titulaires de fonctions supprimées qui ne seront pas nommés à une autre place le 1er mars 1995. A défaut de nouvelle nomination ou de protection légale, ils vivraient à tout moment sous la menace d'être privés d'emploi et de traitement. Si cela arrivait, le Conseil d'Etat ne pourrait que constater le vide juridique. Quant au tribunal du travail, il est incompétent pour connaître des litiges entre l'Etat et ses agents (Cassation, 13 juin 1973).

*
* *

L'article 143, alinéa 2, de la loi-programme ne sera quasiment jamais appliqué : les greffiers-chefs de service, greffiers et commis-greffiers de ces conseils de guerre n'auront pratiquement aucune chance de nomination dans les juridictions ordinaires, à défaut de pouvoir y être nommés par priorité, c'est-à-dire sans proposition des autorités hiérarchiques.

Dans ces conditions, il est indispensable de donner aux membres de ces greffes les mêmes garanties que celles qui ont été prévues lors des deux réformes antérieures supprimant des fonctions de greffiers de l'ordre judiciaire.

Artikel 145 van de programmawet is slechts een financiële vrijwaringsmaatregel voor het personeel dat bij het gerecht in dienst is en stemt overeen met artikel 9 van de overgangsbepalingen van artikel 4 van de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek [Raad van State (3^e kamer), 23 november 1973]. Dat artikel 145 geeft dus waarborgen aan de magistraten van de krijgsauditoraten, aangezien hun eenheidsformatie door de programmawet niet wordt opgeheven, maar biedt geen bescherming aan de personeelsleden van de griffies van de krijgsraden te Gent en te Luik, waarvan de personeelsformaties tegelijk met die rechtbanken verdwijnen.

In de programmawet moet derhalve de bepaling worden ingevoegd die is aangenomen bij de vorige hervormingen waarbij ambten van griffier werden opgeheven (artikel 16, § 8, eerste lid, van de wet van 20 december 1957 houdende herziening van het statuut van de griffiers van de rechterlijke macht en van het personeel van de griffies van hoven en rechtbanken, en artikel 29, eerste lid, van de overgangsbepalingen van artikel 4 van de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek).

Het is dus wenselijk dat de situatie ter zake wordt verduidelijkt, te meer daar de minister van Justitie tijdens de bespreking van de programmawet in de Commissie voor de Justitie, bij de behandeling van het door de heer Duquesne ingediende amendement, heeft verklaard dat hij de verantwoording van het amendement onderschreef maar tevens heeft gevraagd om de tekst van de programmawet, die per definitie dringend is, niet meer te wijzigen. Hij heeft daar volgens het verslag nog aan toegevoegd dat een overgangsbepaling in de door de heer Duquesne voorgestelde zin inderdaad nuttig zou zijn om de betrokkenen gerust te stellen.

Or, l'article 145 de la loi-programme ne constitue qu'une mesure de sauvegarde d'ordre pécuniaire pour le personnel judiciaire en fonction et correspond à l'article 9 des dispositions transitoires figurant à l'article 4 de la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire [Conseil d'État (3e chambre), 23 novembre 1973]. Cet article 145 donne donc des garanties aux magistrats des auditorats militaires puisque leur cadre unique ne sera pas supprimé par la loi-programme; mais il ne protège absolument pas les membres des greffes des conseils de guerre de Gand et de Liège, greffes dont les cadres seront supprimés en même temps que ces juridictions.

Il importe donc que figure aussi dans cette loi la disposition adoptée lors des réformes précédentes supprimant des fonctions de greffier (article 16, § 8, alinéa 1er, de la loi du 20 décembre 1957 portant révision du statut des greffiers de l'ordre judiciaire et du personnel des greffes des cours et tribunaux, et article 29, alinéa 1er, des dispositions transitoires figurant à l'article 4 de la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire).

Il est d'autant plus souhaitable de clarifier la situation sur ce point que, lors de la discussion de la loi-programme en commission de la Justice, le ministre de la Justice a affirmé, au moment de l'examen de l'amendement déposé par M. Duquesne, qu'il souscrivait à la justification de l'amendement mais demandait qu'on ne modifie plus le texte de la loi-programme qui est par définition urgente. Il ajoutait, selon les termes du rapport, qu'une disposition transitoire telle que celle proposée par M. Duquesne serait effectivement utile pour donner tous apaisements aux intéressés.

A. DUQUESNE
M.-L. STENGERS
J. SIMONET
D. REYNDERS

WETSVOORSTEL

Enig artikel

In de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen wordt een artikel 145*bis* ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 145*bis*. — De titularissen van ambten opgeheven bij de artikelen 137 tot 145 blijven er de titel van dragen en de wedden, weddeverhogingen en weddebijslagen ervan ontvangen, doch onder persoonlijke titel, tot de dag waarop aan het ambt een einde komt door benoeming tot een ander ambt dat ten minste gelijkwaardig moet zijn aan het opgeheven ambt, door ontslag, inruststelling, afzetting of overlijden. »

13 januari 1995.

PROPOSITION DE LOI

Article unique

Un article 145*bis*, libellé comme suit, est inséré dans la loi du 21 décembre 1994 portant des dispositions sociales et diverses :

« Art. 145*bis*. — Les titulaires de fonctions supprimées par les articles 137 à 145 continuent à en porter le titre et à en toucher les traitements, majorations et suppléments de traitement, mais à titre personnel, jusqu'au jour de la fin des fonctions, par nomination à une autre fonction au moins égale à la fonction supprimée, par démission, mise à la pension, révocation ou décès. »

13 janvier 1995.

A. DUQUESNE
M.-L. STENGERS
J. SIMONET
D. REYNERS
S. KUBLA
A. DAMSEAUX
D. DUCARME
E. BERTRAND